

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Μέτρο 1.1 Διάσπα. έκταθ. 1.2 Επ. Πρωτ. Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση, Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ε. Τρέσσου

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Μέτρο 1.1 Διάσπα. έκταθ. 1.2 Επ. Πρωτ. Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση, Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ε. Τρέσσου

ΕΣΠΑ
2007-2013

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΜΙΑ ΒΑΛΙΤΣΑ ΜΕ ... ΙΔΕΕΣ

ΓΕΩΡΓΙΑ ΔΟΥΒΛΗ

Τι είναι αυτή η «βαλίτσα»;

- Η βαλίτσα περιλαμβάνει όλες αυτές τις απλές ιδέες που μπορεί να έχει κάθε ένας από εμάς τους/τις εκπαιδευτικούς και που υλοποιεί (ή και όχι) στην τάξη του/της.
- Απλές, αλλά καθόλου ασήμαντες.
- Σύμφωνα με τους Clements & McMillen (1996) το υλικό πρέπει:
  - να είναι απλό
  - να προσφέρεται ώστε να το χρησιμοποιούν οι ίδιοι οι μαθητές και όχι να χρησιμοποιείται ως απλή επίδειξη
  - δεν πρέπει να δίνει έτοιμες έννοιες, αλλά να αναδεικνύει τις άτυπες γνώσεις των μαθητών
  - εκτός του συγκεκριμένου σκοπού που προορίζεται, να μπορεί να έχει κι άλλες εφαρμογές
  - μια έννοια να διδάσκεται με όσο γίνεται περισσότερο υλικό

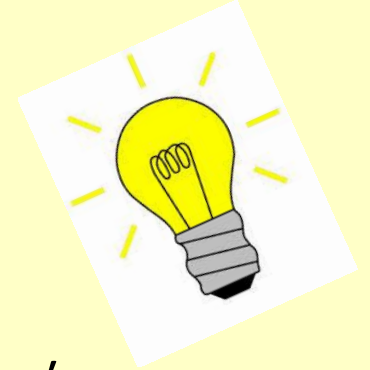

Σκοπός της δημιουργίας της βαλίτσας

- Η διαφοροποίηση της «τυπικής διδασκαλίας», ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες όλων των παιδιών της τάξης (Ρομά και μη Ρομά) και ταυτόχρονα να στηρίζεται η ισότιμη συμμετοχή των παιδιών Ρομά στην εκπαιδευτική διαδικασία.
- Να προσελκύσουμε το ενδιαφέρον όλων των μαθητών και ιδιαίτερα των παιδιών Ρομά για το σχολείο και τη διαδικασία της μάθησης.

Πώς προέκυψαν οι ιδέες;

- Οι «ιδέες» αυτές είναι αποτέλεσμα της εκπαιδευτικής μας εμπειρίας αλλά και των αναγκών που διαπίστωσαν οι εκπαιδευτικοί της παράλληλης στήριξης του προγράμματος.

Πώς υλοποιήθηκαν οι ιδέες;

- Αποφασίστηκε το υλικό αυτό να κατασκευαστεί από απλά υλικά έτσι ώστε να είναι εύκολο να αναπαραχθεί από οποιονδήποτε εκπαιδευτικό και με μικρό σχετικά κόστος.
- Δεν διατίθεται στο εμπόριο αλλά μπορεί να το βρει κάποιος στην ιστοσελίδα του προγράμματος (ελεύθερο).

Σε ποιον απευθύνεται;

- Το υλικό της βαλίτσας προτείνεται για το νηπιαγωγείο, την Α' και Β' τάξη του δημοτικού και κρίνεται κατάλληλο για όλα τα παιδιά (Ρομά και μη Ρομά).
- Βασίζεται στο ΑΠΣ του νηπιαγωγείου και στην ύλη των βιβλίων της Α' και Β' τάξης (Γλώσσας, Μαθηματικών και Μελέτης Περιβάλλοντος) και λειτουργεί συμπληρωματικά ως προς αυτά.
- Στόχος μας ήταν να δημιουργήσουμε ένα υλικό που θα ξεφεύγει από τις συνηθισμένες «φωτοτυπίες» και θα δίνει τη δυνατότητα στους εκπαιδευτικούς να διδάξουν και στα παιδιά να μάθουν χρησιμοποιώντας διαφορετικά υλικά.

Η βαλίτσα των Μαθηματικών

ΟΔΗΓΟΙ

Οδηγός Β' τάξης

- Για τη Β' τάξη το υλικό περιλαμβάνει 12 θεματικές, που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένες μαθηματικές έννοιες που διδάσκονται στην τάξη αυτή και αφορούν περισσότερα από ένα κεφάλαια.

Οδηγοί Γλώσσας

- Α' τάξη:
  - Το υλικό χωρίζεται σε δυο μέρη. Το πρώτο μέρος περιλαμβάνει 11 θεματικές που συνδέονται περισσότερο με συγκεκριμένες ενότητες του βιβλίου της Γλώσσας, ενώ το δεύτερο μέρος περιλαμβάνει 5 θεματικές οι οποίες μπορούν να επεκταθούν και στα άλλα μαθήματα (Μαθηματικά, Μελέτη, Εικαστικά, κτλ).
- Β' τάξη
  - Για τη Β' τάξη το υλικό περιλαμβάνει δέκα θεματικές, που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένες ενότητες του βιβλίου της Γλώσσας, αλλά ταυτόχρονα προτείνουν εναλλακτικές και διαφοροποιημένες δραστηριότητες προσέγγισης της «επίσημης» ύλης. Επιπλέον το υλικό συνδέεται και με ενότητες της Μελέτης Περιβάλλοντος, των Μαθηματικών, των Εικαστικών και της Μουσικής.

Δομή οδηγού

- Κάθε οδηγός περιέχει μια ΕΙΣΑΓΩΓΗ και τις ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ κάθε τάξης με αναλυτικές οδηγίες.
- Στην ΕΙΣΑΓΩΓΗ αναφέρεται η φιλοσοφία του εγχειρήματος και δίνεται μια σύντομη περιγραφή του περιεχομένου της Βαλίτσας.
- Σημαντικό μέρος της ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ αποτελεί και η ενότητα «ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΙΔΕΩΝ».

Επέκταση ιδεών

- Διατροφή
- Νερό-καιρός
- Ταξιδεύουμε παρέα
- Παίζουμε και διασκεδάζουμε
- Επαγγέλματα
- Φτιάχνουμε τις δικές μας μαθηματικές ιστορίες

Δομή οδηγού

Συνδέεται με

Στόχοι

Υλικό

Πηγές

Δραστηριότητες

ΒΡΕΣ ΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟ!

Συνδέεται με:

- 1^η Ενότητα: «Οι αριθμοί μέχρι το 2 – Χώρος και σχήματα»: κερ. 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο
- 2^η Ενότητα: «Προσθήκη και Ανάλυση αριθμών μέχρι το 5»: κερ. 10ο, 11ο, 13ο
- 3^η Ενότητα: «Οι αριθμοί μέχρι το 20 – Αθροίσματα μέχρι το 10 – Νομοιστάκια»: κερ. 15ο, 16ο

Στόχοι

Δίνεται η ευκαιρία στα παιδιά:

- να ασκηθούν στη γραφή των αριθμικών συμβόλων (0-10),
- να μετρούν προφορικά ανά 2 τους αριθμούς μέχρι το 10,

52

- να διαβάζουν τα αριθμικά σύμβολα (0-10),
- να βρίσκουν τον προηγούμενο και τον επόμενο ενός αριθμού στην πρώτη δεκάδα.

Υλικό

- 1 καρτέλα με τριάζες αριθμών 0-10 για συμπλήρωση.
- 1 καρτέλα με τριάζες αριθμών 0-10 για κλήση.

Πηγή

http://www.pstteacherresources.com/index.php?main_page=product_info&Path=1_21&products_id=133

Δραστηριότητες

Μπορούμε να πλαστικοποιήσουμε την καρτέλα με τις σελές των αριθμών όπου λέεται ο

53

πρώτος αριθμός. Τα παιδιά μπορούν να γράψουν με μαρκαδόρο (πλάκα ή διαφανές) πάνω στην καρτέλα τον αριθμό που λέεται.

Επίσης, καλό θα ήταν να πλαστικοποιήσουμε την καρτέλα με τις τριάζες των αριθμών, τις οποίες στη συνέχεια μπορούμε να κόψουμε και να χρησιμοποιήσουμε με τους ετήσις τρόπους.

Καλύπτουμε με ένα κομμάτι χαρτί κοπικού αριθμό και ζητάμε από τα παιδιά να ονομάσουν ή να γράψουν τον αριθμό που προηγείται ή επεται κοπικού άλλου ή που βρίσκεται ανάμεσα σε άλλους δύο αριθμούς. Η ίδια δραστηριότητα μπορεί να γίνει και μεταξύ των παιδιών όπου το ένα παιδί ζητάει από το άλλο να μαντέψει ποιος είναι ο αριθμός που καλύπτεται. Μπορούμε να έχουμε και άλλες τριάζες αριθμών αλλά με διαφορετικό καλυμμένο αριθμό κάθε φορά.

54

Οι αριθμοί που θα καλύψουμε μπορούν να είναι παραπάνω από ένας, προκειμένου να αυξηθεί το επίπεδο δυσκολίας της δραστηριότητας.

Ακόμη, μια ιδέα είναι τα παιδιά να χρησιμοποιήσουν τις καρτέλες με τις τριάζες των αριθμών για να τις βάλουν στη σειρά αριθμητάς από 0-10 ή και αντίστροφα.

Μπορεί επίσης να γίνει προφορική αριθμηση των αριθμών ανά 2 αυτός και αντίστροφα.

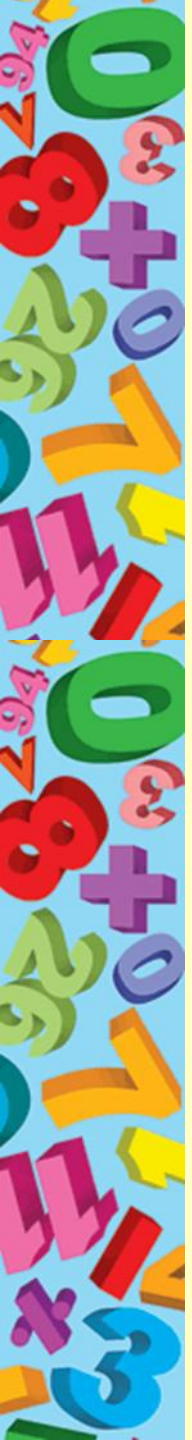
55

Πίνακας περιεχομένων-Α' τάξη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Εισαγωγή: Μια βαλίτσα ... με ιδέες!
- Επέκταση ... ιδεών!
- Ακόμη περισσότερες ... ιδέες!
- Παίζουμε και διασκεδάζουμε
- Επαγγέλματα
- Φτιάχνουμε τις δικές μας μαθηματικές ιστορίες

- Δαχτυλόκουκλες- Καρτέλες αριθμών
- Flashcards με αριθμούς
- Ποιο σχήμα είμαι;
- Αριθμογραμμές
- Αριθμοί- αριθμολέξεις- αντικείμενα
- Βρες τον αριθμό!
- Δαχτυλόκουκλες
- Πόσα μήλα έχει το δέντρο;
- Λουλούδι- μέλισσες
- Πόσα μπαλόνια κρατάει;
- Μαζέψτε τα καρότα!
- Σύγκριση και εκτίμηση ποσοτήτων-Παιχνίδι με ψάρια
- Πράξεις και συγκρίσεις αριθμών- ο ψαράς
- Κάρτες με κουκίδες
- Σύμβολα $<$, $>$, $+$, $-$, $=$
- Μπίνγκο!
- Βρες ποια ταιριάζουν!
- Ντόμινο
- Πλαίσια του 5 και του 10
- Ποιος αριθμός είσαι;
- Γεωμετρικά σχήματα- Πού κρύβεται;
- Επίπεδα και στερεά σχήματα
- Σπιτάκια αριθμών
- Σύγκριση μεγεθών
- Παίζουμε φιδάκι;

Δαχτυλόκουκλες

- αριθμοί 0-9
- δεκάδες 10-100
- σύμβολα πρόσθεσης, αφαίρεσης & ισότητας

Flashcards με αριθμούς

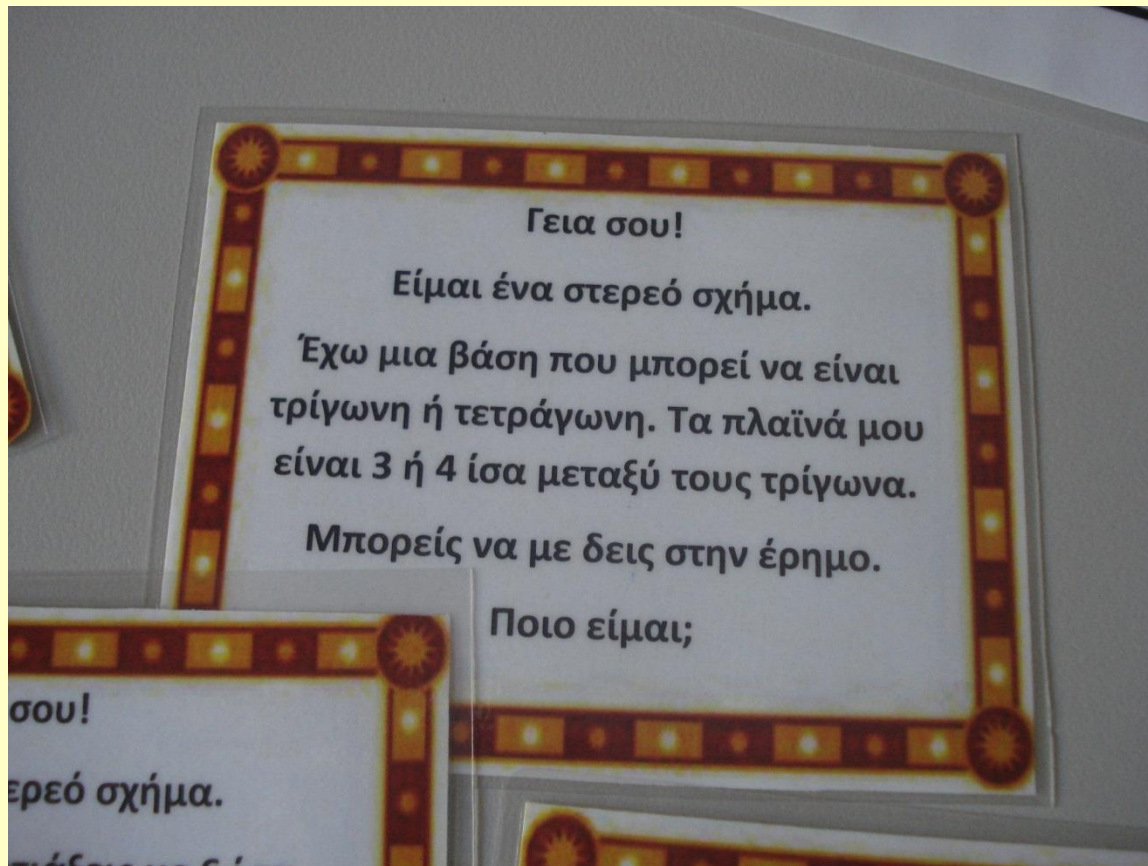
Ποιο σχήμα είμαι;

Ποιο σχήμα είμαι;

Ποιο σχήμα είμαι;

Γεωμετρικά σχήματα- Πού κρύβεται;

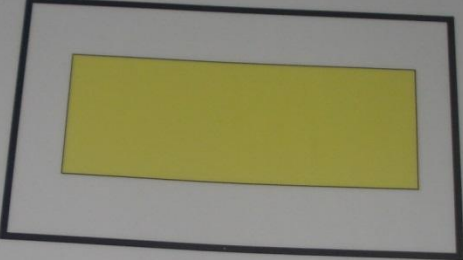

σχημάτων

αυτό το παιγνιδιάρικο
σχήμα!!

Πεδίο σχήμα.
Ίσες πλευρές.
4 Ίσες γωνίες.

 ΠΟΥ ΚΡΥΒΕΤΑΙ;

Ψάξε αυτό το παιγνιδιάρικο σχήμα!!

Περιγραφή:
(Τι σχήμα είναι;)

(Έχει πλευρές; Πώς είναι;)

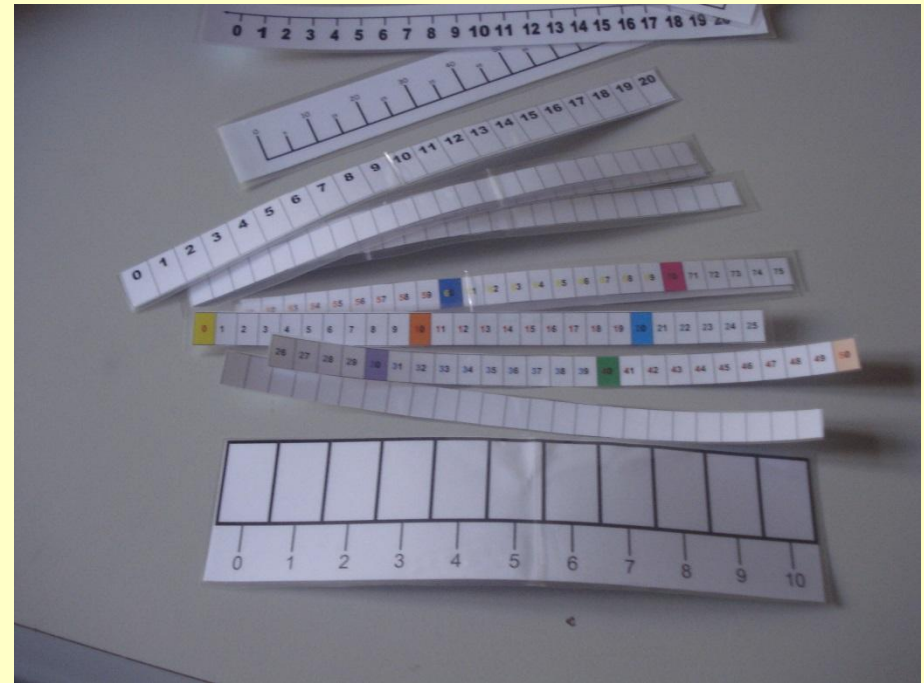
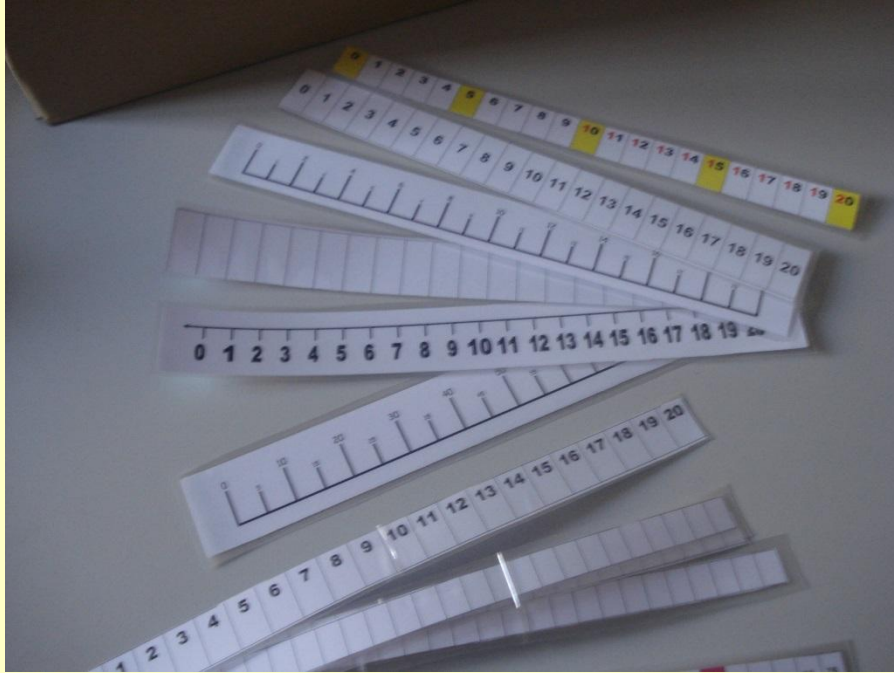

Μπίνγκο!

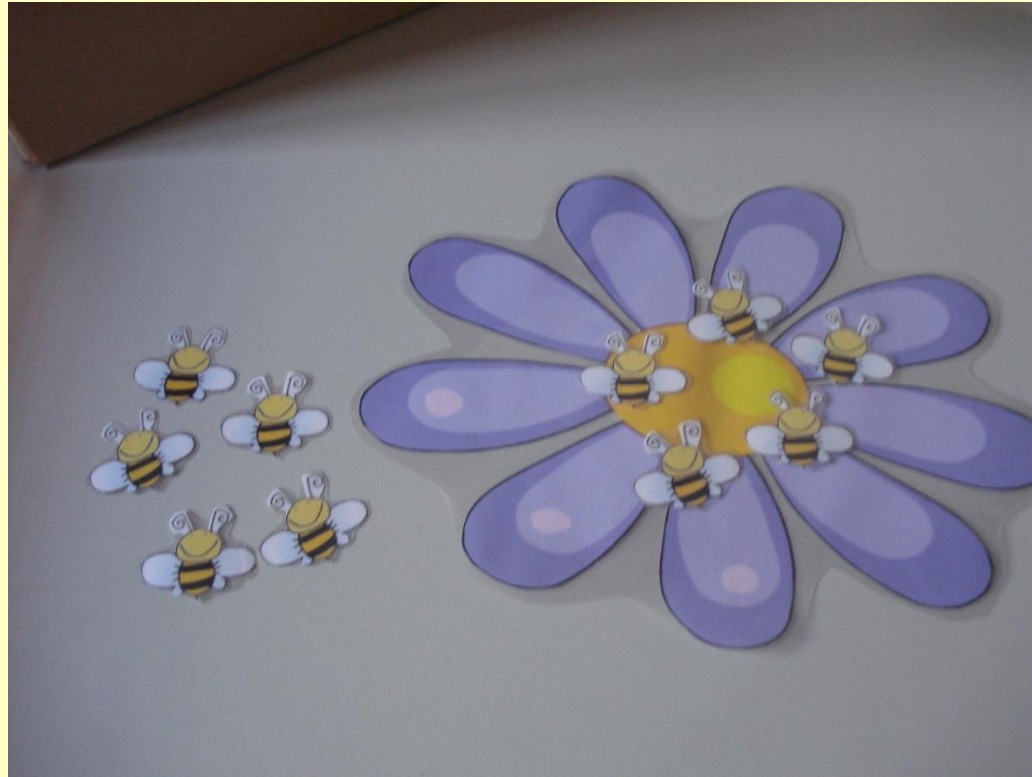
Αριθμογραμμές

Πόσα μήλα έχει το δέντρο;

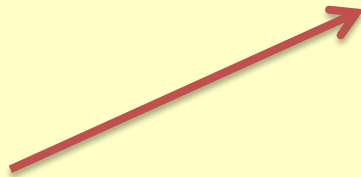
Λουλούδι- μέλισσες

Πράξεις και συγκρίσεις αριθμών- Ο ψαράς

**Λιγότερο
από
5**

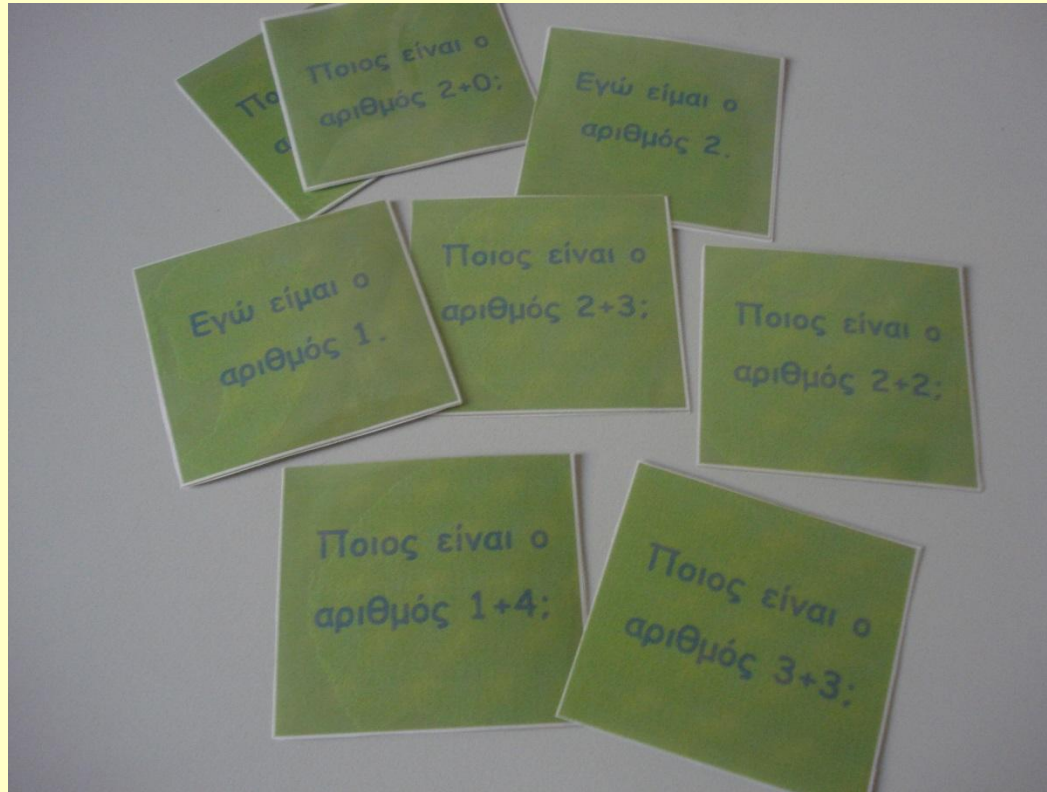
1+1

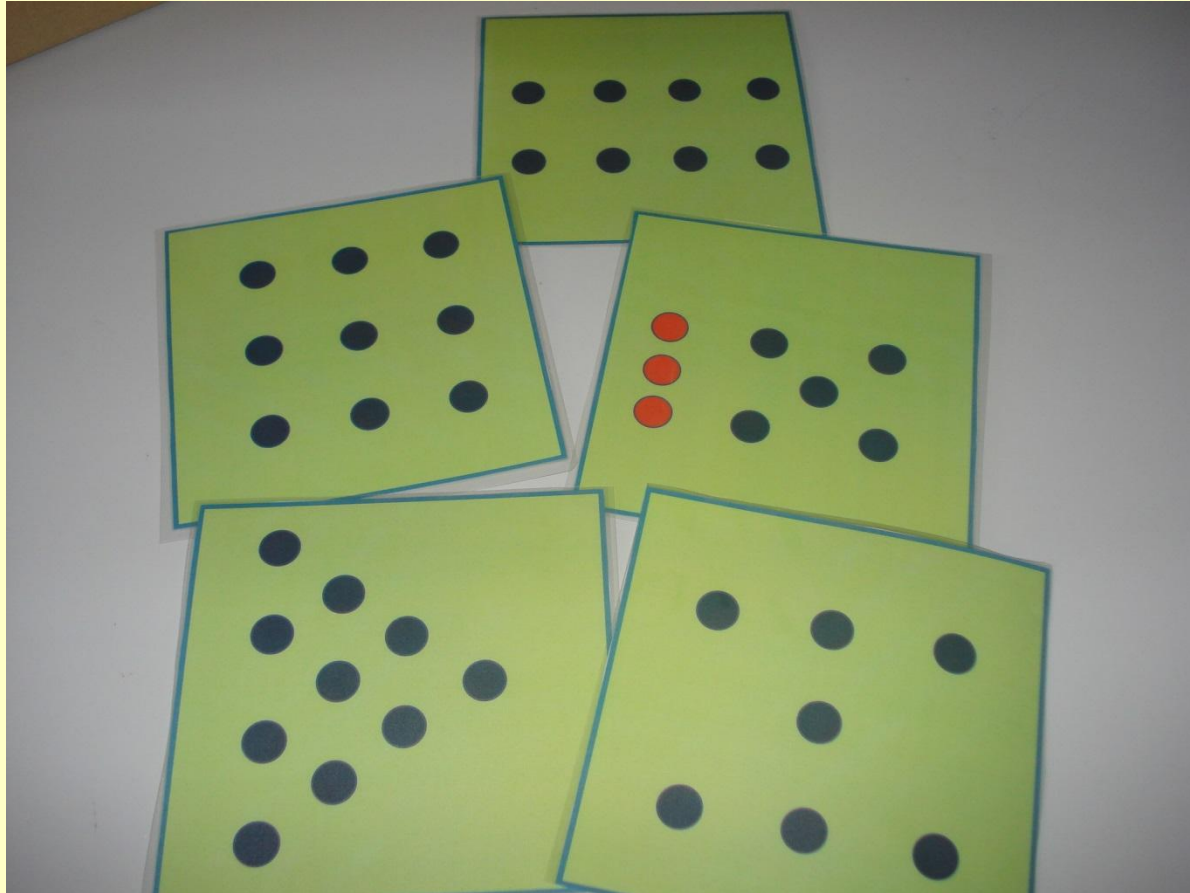
2+4

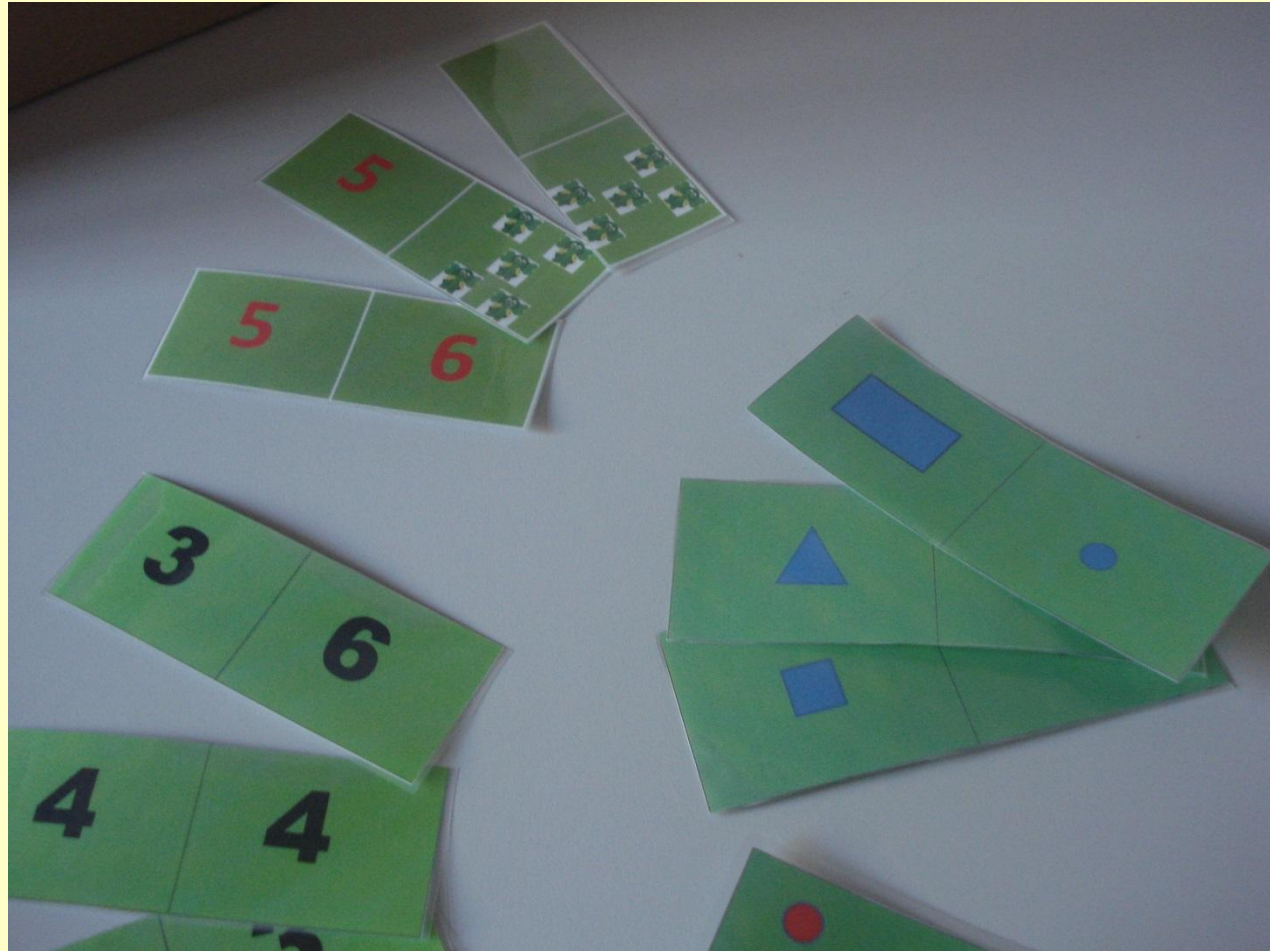
Ποιος αριθμός είσαι;

Κάρτες με κουκίδες

Ντόμινο

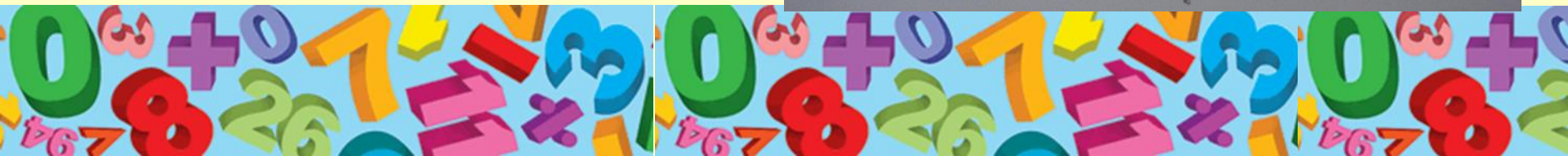
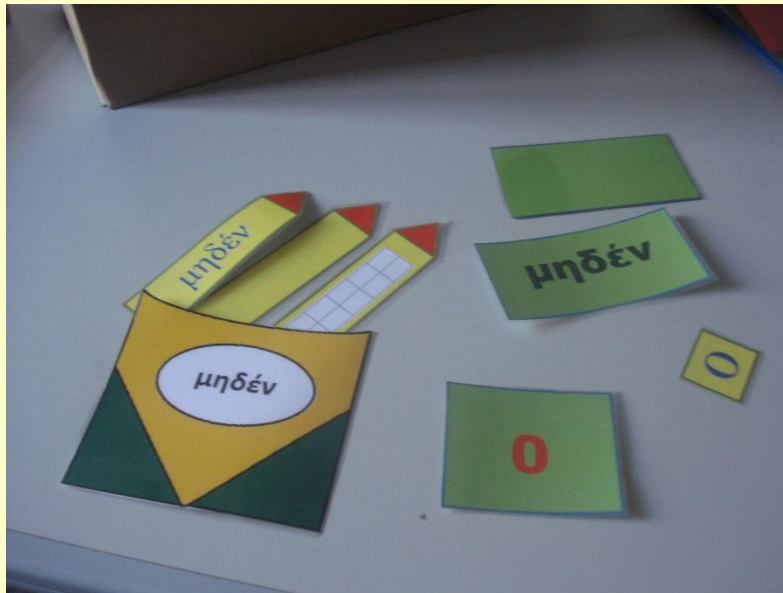

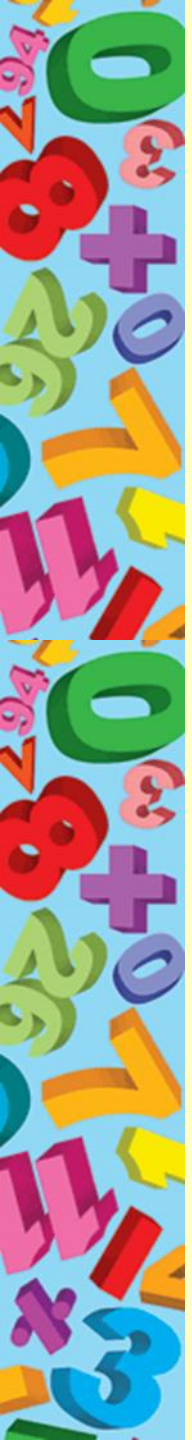
Βρες τον αριθμό!

Αριθμοί- αριθμολέξεις- αντικείμενα

Παιχνίδια με τραπουλόχαρτα

Σπιτάκια αριθμών

Σπιτάκια αριθμών

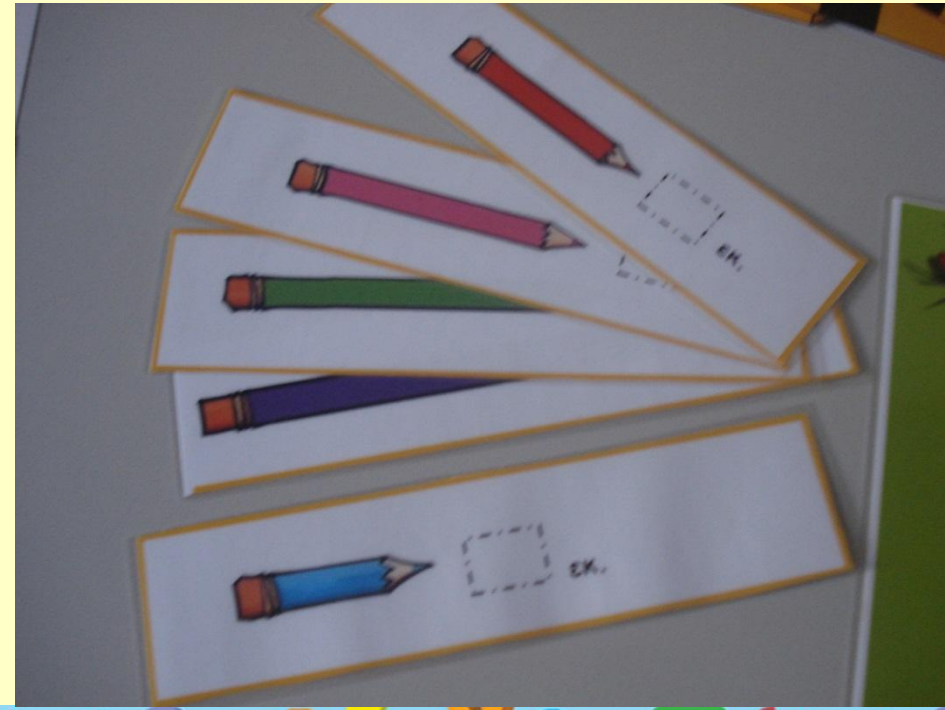
Πίνακας περιεχομένων-Β' τάξη

- Μέτρηση μήκους
- Μέτρηση βάρους
- Χρόνος
- Θεσιακή αξία ψηφίου - Καπέλα με χρώματα και αριθμούς
- Θεσιακή αξία ψηφίου - Παίζουμε με ντόμινο
- Μοτίβα
- Γραφικές παραστάσεις
- Μπίνγκο – Προπαίδεια
- Επιτραπέζιο παιχνίδι προπαίδειας
- Πίνακες πολλαπλασιασμού
- Προβλήματα
- Το ευρώ

Μέτρηση μήκους

Μέτρηση μήκους

Μέτρηση μήκους

Προβλήματα

Προβλήματα

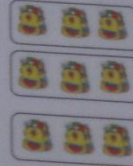
Η Μαρία πήγε στο γήπεδο μαζί με την παρέα της και έτρεξαν 10 γύρους.

Όταν έφυγε η παρέα της,

η Μαρία έτρεξε ακόμη 1 γύρο μόνη της.
Πόσους γύρους έτρεξε συνολικά η Μαρία;

γύρους

Γράψε την πράξη πολλαπλασιασμού που δείχνει η εικόνα (π.χ. $2 \times 4 = 8$) στο πλαίσιο:

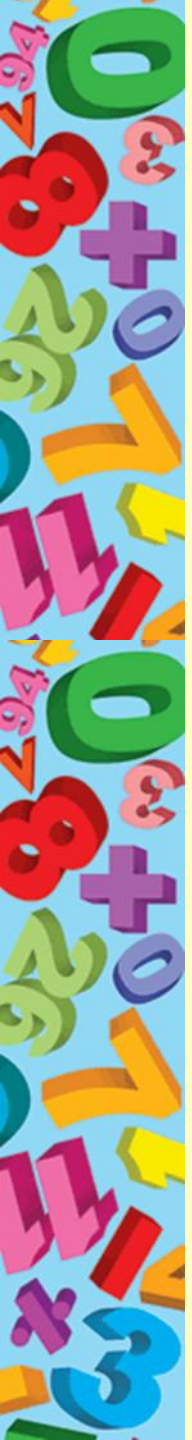

Ποια από τα γεωμετρικά σχήματα θα χρησιμοποιήσεις για να καλύψεις την κίτρινη επιφάνεια;
Σημείωση: Μπορείς να χρησιμοποιήσεις τα σχήματα μόνο μία φορά!

Χρόνος

13
14
2
3
15
16

ΑΠΡΙΛΙΟΣ
ΜΑΙΟΣ
ΙΟΥΝΙΟΣ

Τι ώρα δείχνει το ρολόι;

Να ζωγραφίσεις τους δείκτες του ρολογιού να δείχνουν την ώρα εννιά και μισή.

Ο πατέρας του Γιώργου πηγαίνει με τη δουλειά του ανά τρεις μέρες σε χωριά γύρω από τη Θεσσαλονίκη. Ποιες μέρες μπορεί ο πατέρας του να κάνει αυτά τα ταξίδια;

Πόση ώρα κάνει το τρένο να φτάσει, από τη Λάρισα στη Λιβαδειά;

12.30

Έξι και μισή

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΩΝ ΟΣΕ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - ΑΘΗΝΑ

Αναχώρηση Θεσσαλονίκη	Ενδιάμεσοι Σταθμοί			Αφίξη Αθήνα
	Λάρισα	Θαμναίος	Λιβαδειά	
10.00	11.30	12.00	14.00	15.30
12.00	13.30	14.00	16.00	17.30
15.00	16.30	17.00	19.00	20.30
18.00	19.30	20.00	22.00	23.30

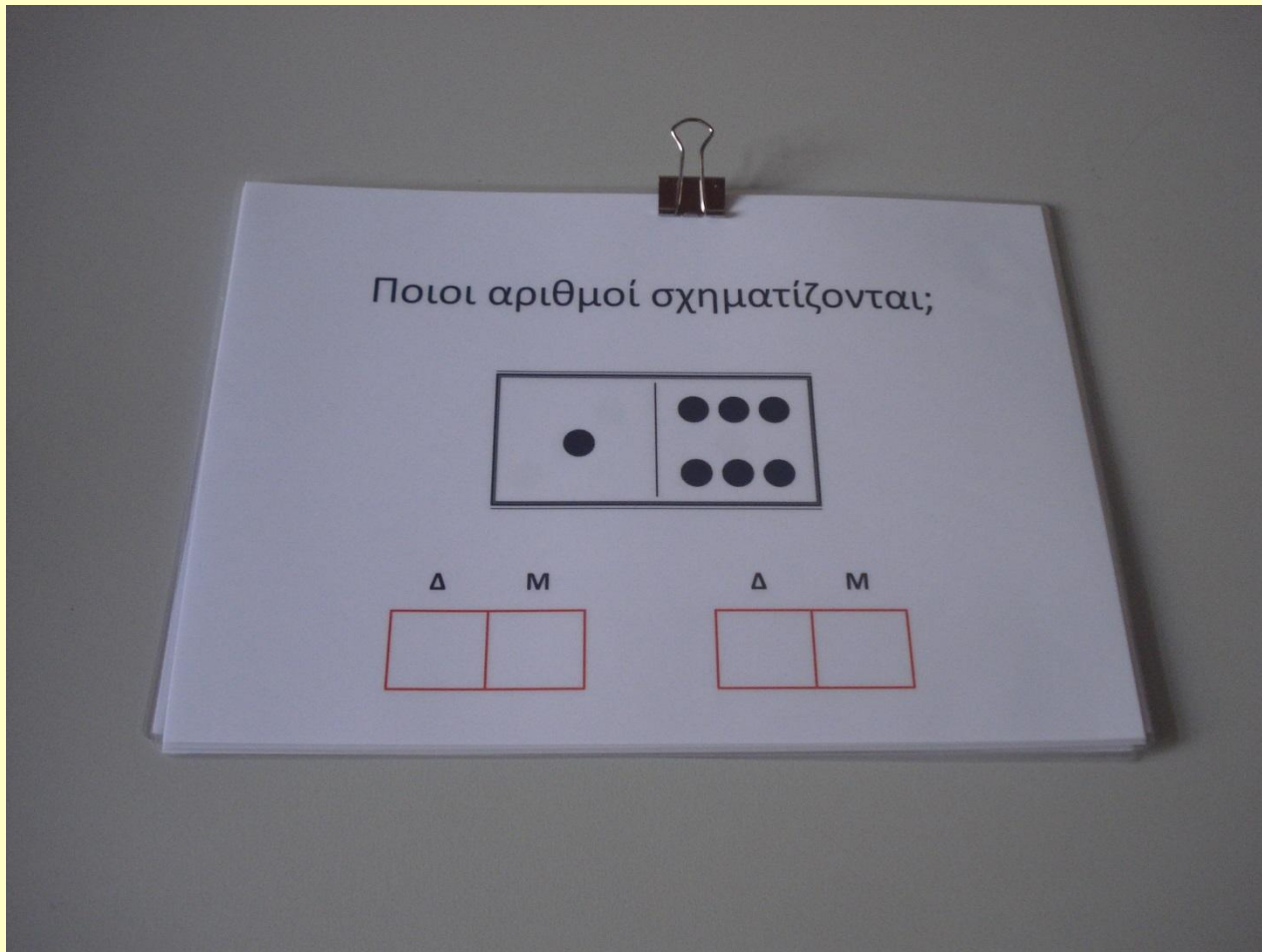
Αναχώρηση

Μίκονος	Τήνος	Λιδόρας	Αφίξη Ραφήνα
7.45 π.μ.	8.30 π.μ.	10.15 π.μ.	12.15 π.μ.
12.30 π.μ.			

Θεσιακή αξία ψηφίου - Καπέλα με χρώματα και αριθμούς

Θεσιακή αξία ψηφίου - Παίζουμε με ντόμινο

Μοτίβα

Γραφικές παραστάσεις

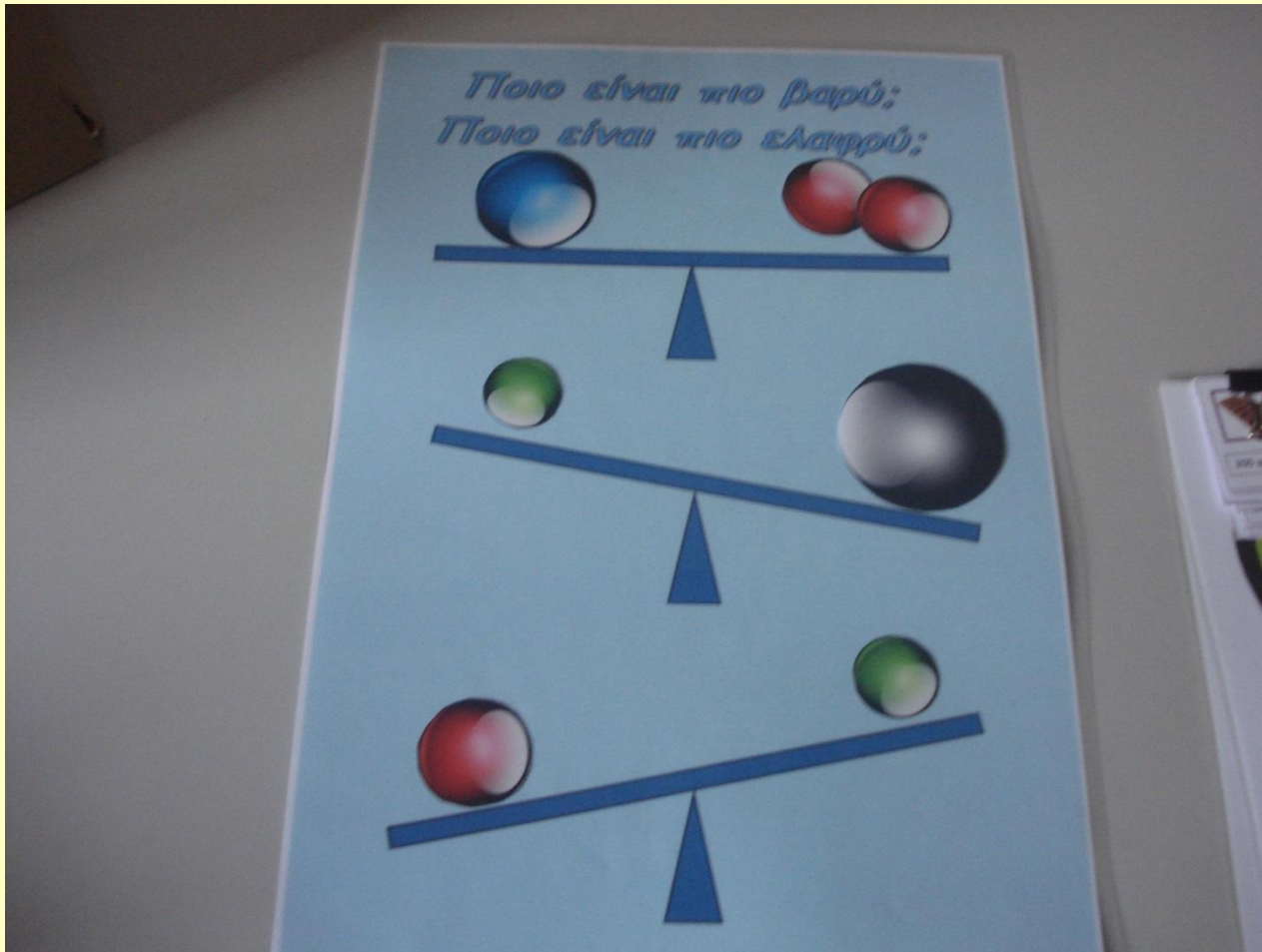

Επιτραπέζιο παιχνίδι προπαίδειας

	30	Πήγαινε 20 στο 4 X 7	28	Πήγαινε 27 στο 5 X 6	26	25	Πήγαινε 24 στο 5 X 5	23	Πήγαινε 22 στο 4 X 5	21	20
	31	Πήγαινε 62 στο 7 X 8	61	60	Πήγαινε 59 στο 7 X 9	58	57	56	55	Πήγαινε 54 στο 7 X 8	19
	32	Πήγαινε 32 στο 4 X 8	63	Πήγαινε 86 στο 10 X 9	85	84	Πήγαινε 83 στο 8 X 10	82	81	80	53
	33	64	87	88	89	100	99	Πήγαινε 98 στο 10 X 10	97	78	Πήγαινε 18 στο 4 X 4
	34	Πήγαινε 34 στο 6 X 6	65	88	89	90	91	92	93	94	Πήγαινε 52 στο 5 X 10
	35	66	89	90	91	92	93	94	Πήγαινε 95 στο 9 X 10	76	Πήγαινε 17 στο 3 X 6
	36	Πήγαινε 67 στο 8 X 8	90	91	92	93	94	Πήγαινε 95 στο 9 X 10	76	49	Πήγαινε 15 στο 2 X 7
	37	68	69	Πήγαινε 70 στο 8 X 9	71	72	Πήγαινε 73 στο 7 X 10	74	75	Πήγαινε 48 στο 6 X 7	14
	38	Πήγαινε 39 στο 5 X 7	40	41	42	Πήγαινε 43 στο 5 X 8	44	45	46	Πήγαινε 46 στο 7 X 7	Πήγαινε 12 στο 3 X 5
ΑΡΧΗ	1	2	3	Πήγαινε 4 στο 3 X 2	5	6	Πήγαινε 7 στο 3 X 3	8	9	Πήγαινε 10 στο 4 X 2	11

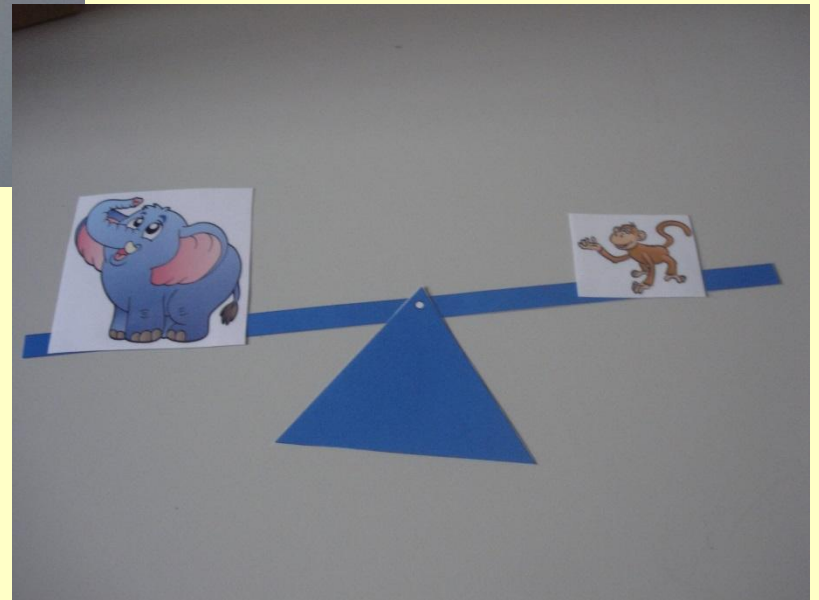
Μέτρηση βάρους

Μέτρηση βάρους

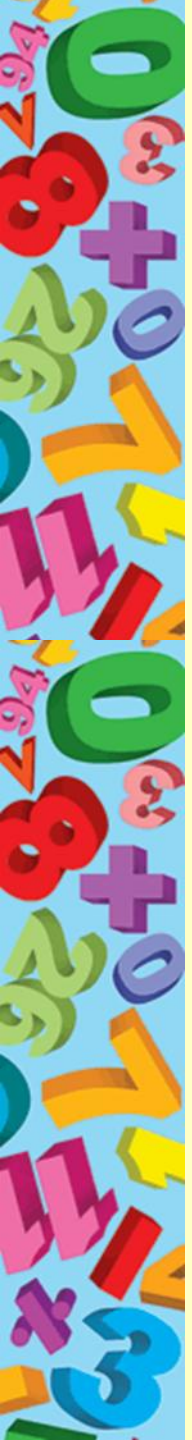
Μέτρηση βάρους

Βαλίτσα Νηπιαγωγείου

- Περιλαμβάνει 12 οδηγούς που αφορούν συγκεκριμένες θεματικές, που αναπτύχθηκαν με βάση το αναλυτικό πρόγραμμα του νηπιαγωγείου.
- Κάθε οδηγός συνοδεύεται κι από το αντίστοιχο παιδαγωγικό υλικό (καρτέλες, χάρτες, πίνακες ζωγραφικής, επιτραπέζια παιχνίδια κτλ.).
- Οι συγκεκριμένοι οδηγοί (που τυπικά απευθύνονται στο νηπιαγωγείο) είναι κατάλληλοι και για τις πρώτες τάξεις του δημοτικού στα πλαίσια της Μελέτης Περιβάλλοντος, της Ευέλικτης ζώνης ή στην εκπόνηση μικρών project, όσο και για τις τάξεις υποδοχής.

- Οι συγκεκριμένοι οδηγοί (που τυπικά απευθύνονται στο νηπιαγωγείο) είναι κατάλληλοι και για τις πρώτες τάξεις του δημοτικού στα πλαίσια της Μελέτης Περιβάλλοντος, της Ευέλικτης ζώνης ή στην εκπόνηση μικρών project, όσο και για τις τάξεις υποδοχής.

Πίνακας περιεχομένων- Νηπιαγωγείου

- Διατροφή
- Έντομα
- Εαυτός- συναισθήματα
- Καιρός
- Κανόνες συμπεριφοράς
- Κυκλοφοριακή αγωγή
- Νερό
- Πεταλούδα
- Φυτά
- Χρώματα- σχήματα

Οδηγός Νηπιαγωγείου

ΤΑ ΕΝΤΟΜΑ

Σύμφωνα με το ΔΕΠΠΣ, στην ενότητα Παιδί και Περιβάλλον, υποσημειώθηκε Φυσικό περιβάλλον και αλληλεπίδραση, τίθεται ως στόχος τα παιδιά να διεκρινούν τις γνώσεις τους για τους ζωικούς οργανισμούς στο άμεσο περιβάλλον.

Συνήθως την άνοιξη στο νηπιαγωγείο οι εκπαιδευτικοί ασχολούνται με τη θεματική ενότητα «Τα έντομα». Καθώς τα παιδιά αρχίζουν να βγαίνουν στο χώρο της αυλής παρατηρούν και ανακαλύπτουν τον κόσμο των εντόμων. Αφορμή για την ενασχόληση με το συγκεκριμένο θέμα μπορεί να δοθεί από την παρατήρηση της αύξησης των εντόμων. Τα έντομα, όπως οι μέλισσες, οι πεταλούδες, τα μυρμήγκια, οι αράχνες και οι ακρίδες βρίσκονται παντού και διατηρούν αμετάωτο το ενδιαφέρον των παιδιών για διερεύνηση. Στην αρχή της θεματικής ενότητας πρόκειται να παρουσιαστούν δραστηριότητες που περιλαμβάνουν όλα τα έντομα και στην πορεία

δραστηριότητες με τον ψύλλο, την πεταλούδα, τη μέλισσα και την πασχαλίτσα.

1^η Δραστηριότητα

Στην αρχή μπορούμε να συζητήσουμε και να δούμε τι γνωρίζουν τα παιδιά για τα έντομα και έτσι να προσπαθήσουμε να βρούμε ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα στα διάφορα είδη εντόμων. Η συζήτηση μπορεί να οδηγήσει σε ιδεοθύελλα και έτσι να καταγράψουμε τις ιδέες των παιδιών σε ένα μεγάλο χαρτί. Επιπλέον, τα παιδιά μπορούν να μας προτείνουν και να καταγράψουμε στο ίδιο χαρτί τι θέλουν να μάθουν για τα έντομα.

Στόχοι

Δίνεται η ευκαιρία στα παιδιά:

- να αναγνωρίζουν οικείες λέξεις στο περιβάλλον και μέσα σε κείμενα
- να διεκρινούν τις γνώσεις τους για τους ζωικούς οργανισμούς

Στόχοι - Υλικά

4^η Δραστηριότητα

Τα παιδιά γνωρίζουν την πεταλούδα. Για να ξεκινήσει η διερεύνηση της πεταλούδας μπορεί να χρησιμοποιηθεί μια ευχάριστη και έξυπνη ιστορία, για παράδειγμα το παραμύθι (Μια κάμπια πολύ πεινασμένη, του Eric Carle, εκδόσεις Καλειδοσκόπιο). Το συγκεκριμένο παραμύθι ενδείκνυται για μετρήσεις καθώς στην πορεία μπορεί να ζητηθεί από τα παιδιά να μετρούν τα φρούτα που τρώει η πεταλούδα, να γίνουν προσθέσεις όλων των φρούτων και αφαιρέσεις, καθώς και συγκρίσεις μεγθών (μεγάλη-μικρή κάμπια).

Στόχοι

Δίνεται η ευκαιρία στα παιδιά:

- να διηγούνται
- να υιοθετούν βασικές συμβάσεις ανάγνωσης του αλφαριθμητικού συστήματος γραφής
- να ακούν και να κατανοούν μια διήγηση που τους διαβάξει κάποιος φωναχτά

31

- να προβληματίζονται και να ερευνούν ποικίλες καταστάσεις, να στηρίζονται σε προηγούμενες γνώσεις και εμπειρίες, να κάνουν απλές υποθέσεις και να καταλήγουν σε σχετικά συμπεράσματα
- να «εκτελούν» απλές μαθηματικές πράξεις
- να οργανώνουν και να επεκτείνουν τις γνώσεις τους σχετικά με τους αριθμούς
- να διευρύνουν τις γνώσεις τους για τους ζωικούς οργανισμούς
- να εκφράζονται με το ελεύθερο δραματικό παιχνίδι, να αναπτύσσουν τη δημιουργικότητά τους, να γνωρίζουν τον εαυτό τους και τον κόσμο
- να ανταλαμβάνονται τη χρονική ακολουθία γεγονότων

Υλικά

- το παραμύθι «Μια κάμπια πολύ πεινασμένη», του Eric Carle, εκδόσεις Καλειδοσκόπιο (υπάρχει και σε ηλεκτρονική μορφή στο διαδίκτυο)

32

Υλοποίηση

Υλοποίηση

Αφηγούμαστε στα παιδιά το παραμύθι «Μια κάμπια πολύ πεινασμένη». Είναι σημαντικό να δείχνουμε με το δάχτυλο που ακριβώς διαβάζουμε, να διαβάζουμε σε κανονικό ρυθμό ανάγνωσης και να χρωματίζουμε τη φωνή ανάλογα με το περιεχόμενο του βιβλίου. Επιπλέον, το κείμενο του βιβλίου θα πρέπει να είναι στραμμένο προς τα παιδιά για να συνειδητοποιούν ότι αυτό που διαβάζεται είναι το κείμενο και όχι η εικόνα. Μετά την ολοκλήρωση της αφήγησης μπορούμε να ζητήσουμε τη βοήθεια των παιδιών να ξαναδιαβάσουμε το παραμύθι και γενικά να εμπλέξουμε τα παιδιά στη διαδικασία της ανάγνωσης. Το συγκεκριμένο παραμύθι ενδείκνυται καθώς οι εικόνες ευνοούν την συγκεκριμένη δραστηριότητα.

Στη συνέχεια, βάζουμε μουσική και ζητάμε από τα παιδιά να φανταστούν ότι είναι αυγά κάμπιας και βρίσκονται πάνω σε ένα φύλλο, σιγά-σιγά σπάνε το αυγό τους και βγαίνει πρώτα το ένα τους φτερό, το κουνάνε και στη συνέχεια βγαίνει και το δεύτερο φτερό, το

κουνάνε σιγά-σιγά και μετά δυνατά. Αφού βγουν από το αυγό τους γίνονται κάμπιες που τρώνε φύλλα και προτρέπουμε τα παιδιά να μετρήσουν ότι τρώνε με τη σειρά 10 φύλλα για να γίνουν από μικρές, μεγάλες κάμπιες. Στη συνέχεια, οι κάμπιες αρχίζουν να φτιάχνουν το κουκούλι τους για να γίνουν χρυσαλίδες. Τέλος, βγαίνουν σιγά-σιγά από το κουκούλι τους και γίνονται πεταλούδες που πετούν. Ζητάμε από τα παιδιά να τοποθετήσουν στη σωστή σειρά γεγονότων τέσσερις εικόνες που αναφέρονται στον κύκλο ζωής της πεταλούδας και να περιγράψουν τον κύκλο ζωής της πεταλούδας. Τα παιδιά μπορούν να ζωγραφίσουν με κυρομοργιά σε μαύρο χαρτόνι πεταλούδες.

ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ

Έχει **έξι** πόδια. Έχει **δύο** κεραίες. Είναι ακούραστος εργάτης. Ζει σε φωλιές που φτιάχνει στη γη. Κουβαλάει μεγάλα βάρη. Του αρέσουν οι μικροί σπόροι αλλά και άλλα έντομα.

Τι είναι;

Το λεξιλόγιο της μέλισσας	
	μέλισσα
	κεντρί
	τσιμπημα
	γύρη

Το λεξιλόγιο της μέλισσας	
	κερήθρα
	κυψέλη
	μέλι
	σμήνος

Οι μέλισσες μας δίνουν το μέλι

1. Η μέλισσα μαζεύει τη γύρη από τα λουλούδια

2. Οι μέλισσες φτιάχνουν το μέλι στις κυψέλες

3. Ο μελισσοκόμος επεξεργάζεται το μέλι

4. Το μέλι είναι έτοιμο για να το φάμε

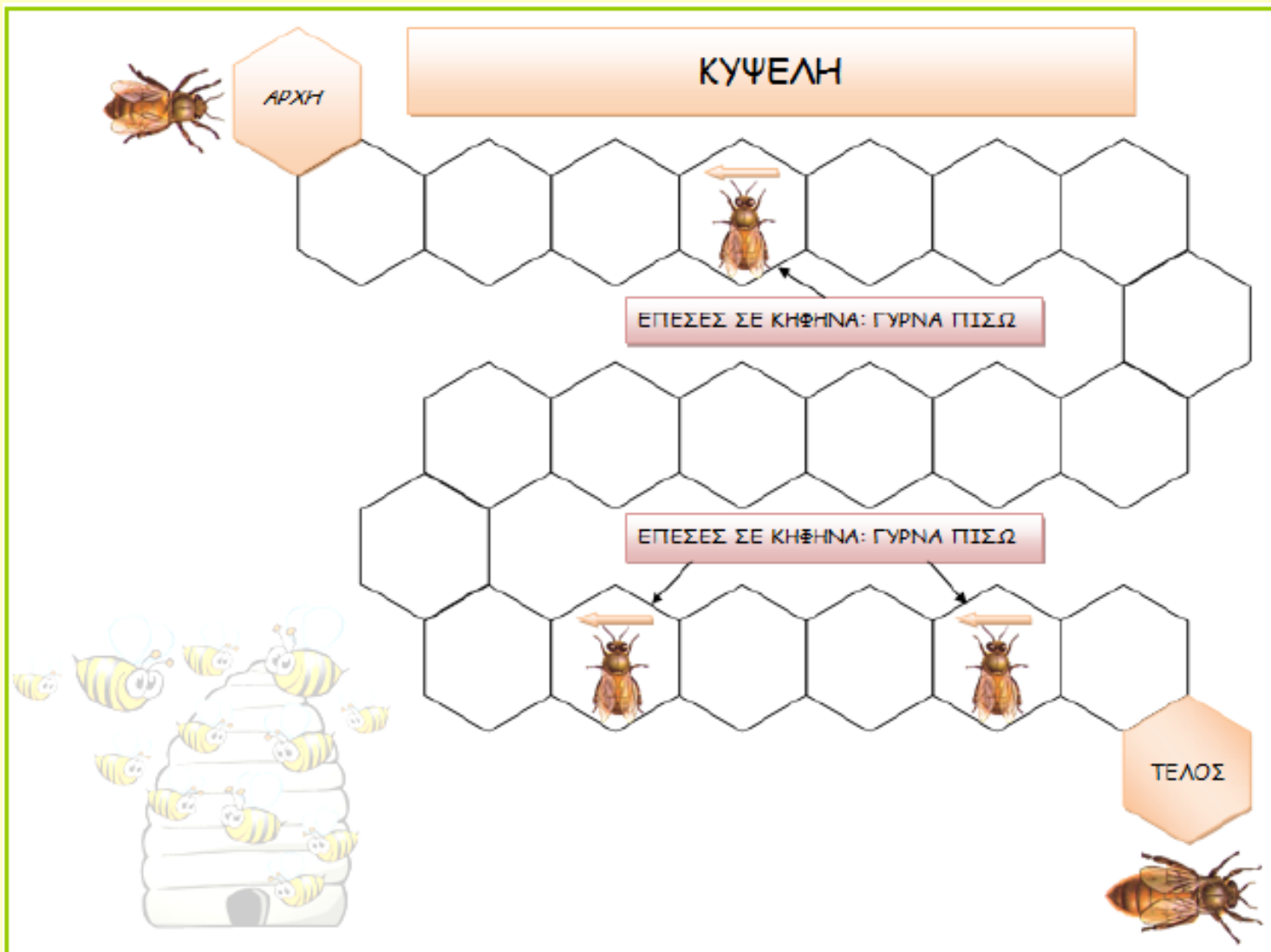

ΑΚΡΙΔΑ

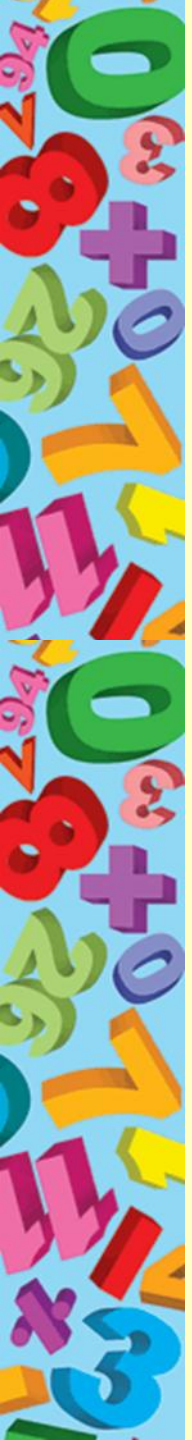
δύο	έξι
δύο	έξι
δύο	ένα
κίτρινο	μαύρο
κυψέλη	έξι
δύο	κόκκινα
μαύρες	έξι
δύο	πράσινη

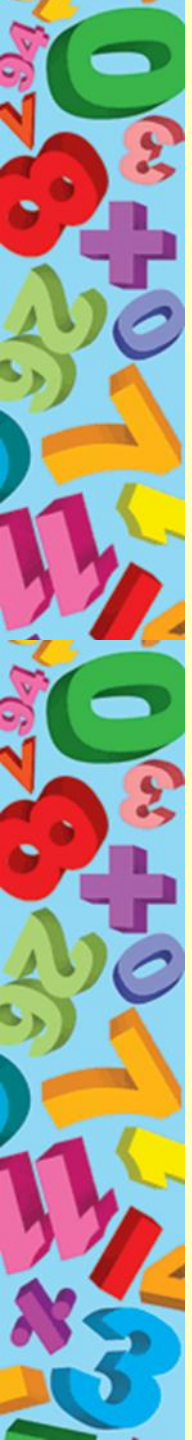

www.roma.eled.auth.gr

Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Παιδιών Ρομά

Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

Αρχική

Δράσεις

Το Υλικό μας

e-Library

Επιμορφωτικό Υλικό

Οικισμοί Ρομά

Επικοινωνία

Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Παιδιών Ρομά

Παιδιά σε δράση

1 2 3 4

[Αρχική](#)

[Δράσεις](#)

[Το Υλικό μας](#)

[e-Library](#)

[Επιμορφωτικό Υλικό](#)

[Οικισμοί Ρομά](#)

[Επικοινωνία](#)

[Αρχική](#) » [Το Υλικό μας](#)

Το Υλικό μας

Οδηγός για τη διδασκαλία του αρχικού γραμματισμού

[Αρχείο](#)

Καλές πρακτικές στήριξης της πρόσβασης στο σχολείο

[Γλώσσα - Οδηγός Α](#)

[Γλώσσα - Υλικό Α](#)

[Γλώσσα - Οδηγός Β](#)

[Γλώσσα - Υλικό Β](#)

[Μαθηματικά - Οδηγός](#)

[Μαθηματικά - Υλικό](#)

[Νηπιαγωγεία - Οδηγοί και Υλικό](#)

Με αφορμή... Το δικό μας μεγάλο βιβλίο

[Σχετικά με το βιβλίο](#) - από τον Άγγελο Χατζηνικολάου

[Εισαγωγή στο βιβλίο και όλο το βιβλίο online](#)

